

Eräitä lisätietoja Syvärin Juksovan seudun linnustoon.

U. PERTTULA.

Ajan 30. XI. 43—17. VI. 1944 asuin Juksovan ja Homorovitsan välisen valtamaantien varren (kts. karttaa: PERTTULA, 1944, s. 2) korsuyhdyskunnassa n. 3 km:n päässä viimeainitusta kylästä. Tätä yhdyskuntaa ja yksinäistä Homorovitsan kylää lukuunottamatta seutu oli aito salomaata pääasiassa OMT:n ja MT:n metsineen sekä suurine hakkuualoineen. Täten sen maisemat poikkesivat Juksovanjärven enemmän kulttuurivaikutuksen alaisesta lähiympäristöstä, mikä tuntui myöskin seudun linnustossa. Esitän seuraavassa eräitä lintujen keväisiä muuttoaikoja ja niiden tueksi vastaavia fenologisia kiintopisteitä kuin aikaisemmassakin kirjoitelmassani sekä lopuksi kvantitatiivisia laskelmia sekä talvi- että pesimäajan alkupuolen linnustosta.

17. I. aukeilla hakkuualoilla ja nevoilla lunta 20—35 cm ja metsissä 30—50 cm. 8. IV. korkeammilla tietörmänteillä ensimmäiset sulapälvet. 16.—18. IV. vesisateita, jotka paljastivat aukeat maat, mutta metsissä 20. IV. lunta vielä 15—30 cm. 29. IV. metsissä edelleen lunta 30—40 % peittäen ja 10—15 cm vahvalta. 13. V. metsissä lunta enää vain rippeinä varjoisemmissa paikoissa. — 17. IV. jäät lähtivät Syväristä ja 5. V. Juksovan järvestä.

Chrysosplenium alkoi kukkia 5. V. ja *Gagea minima* 12. V. Leppä alkoi kukkia 23. IV., lehti puhkesi koivuun 16. V. ja tuomi pääsi kukalle 29. V. Kevät oli siis huomattavasti jäljessä v:n 1943 kevästä.

Etelän tulokkaat saapuivat korsuyhdyskuntamme vaiheille seuraavassa järjestyksessä:

20. IV. *Motacilla alba*, 21. IV. *Numenius arquata*, 22. IV. *Fringilla coelebs*, *Turdus ericetorum philomelos* ja *T. musicus*, 23. IV. *Anthus trivialis*, *Grus grus*, jonka suuria muuttoparvia näin vielä 2. V., 24. IV. *Prunella modularis* (lauloi korsumme pihalla), 29. IV. *Lanius excubitor* (ei tavattu myöhemmin), *Phylloscopus collybita abietinus*, *Erithacus rubecula*, *Capella gallinago*, 4. V. *Phoenicurus phoenicurus*, *Troglodytes troglodytes*, joka mainittuna päivänä ens kertaa laului kirkkaasti korsumme pihakuudessa jo klo 3:n aikaan aamulla, 8. V. *Phylloscopus trochilus*, *Saxicola rubetra*, 9. V. *Caprimulgus europaeus* ja *lynx torquilla*, 10. V. *Cuculus canorus*, 20. V. *Hippolais icterina*.

Talvilinnuston selvittämiseksi tein tammikuun aikana kvantitatiivisia laskelmia 2 km:n hiihtolinjoilla (havaintosarka 50 m:n levyinen). Linja-arviot suoritin kokoomukseltaan seuraaventyypisissä metsissä:

Linja-arviot I—IV (6.—9. I. 44 klo 9.00—11.00). OMT—MT:n havupuultaista sekametsää, jossa siellä täällä pikku puroja ja niiden varrella korpi-kuusikkoa. Puulajeista: *Picea* IV—V (D 7—30 cm, sitäpaitsi runsas taimisto), *Pinus* III—IV (D 10—40 cm, taimia), *Betula* II—III (D 6—25 cm), *Populus* I—II (D 20—40 cm, joukossa joitakin jättejä, D jopa 68 cm).

Linja-arviot VII—IX (17.—18. I. 44 klo 9.00—10.30). OMT—MT:n havupuultaista sekametsää valtaamantien kahden puolen. Puulajiston paljous-suhteet jokseenkin kuin edellä, joukossa vielä järeämpiä puita.

Linja-arviot V—VI (19.—20. I. 44 klo 9.00—10.30). OMT—MT:n nuormetsää. Puusto: *Betula* III—IV (D 5—15 cm), *Picea* II—III (D 5—15 cm), *Populus* I—II (D 5—10 cm, joukossa paikoin runsaasti nuorta vitsakkoa), *Alnus incana* II (D 5—12 cm). — Sulkeissa olevat arvot tarkoittavat lennossa tavattuja yksilöjä.

Taulukko 1. Talvilinnusto (yksilöä 2 km:n linjalla)
Wintervögel (Indiv./2 km Untersuchungslinie).

	OMT—MT:n vanhempi sekametsä				OMT—MT:n nuori sekametsä		OMT—MT:n järeä tienvieren sekametsä		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<i>Corvus corax</i>	(1)	(2)	(1)	—	(2)	—	—	—	(1)
<i>Pica pica</i>	—	—	—	—	—	—	3	2	1
<i>Garrulus glandarius</i>	1	—	1	1	—	1	1	—	1
<i>Cractes infaustus</i>	—	—	—	2	—	—	—	—	—
<i>Carduelis linaria</i>	—	—	—	—	19	3	5	—	4
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	—	1	1	—	1	—	4	7	3
<i>Emberiza citrinella</i>	—	—	—	—	—	—	11	10	8
<i>Certhia familiaris</i>	—	—	1	2	—	1	—	—	—
<i>Parus atricap. borealis</i>	3	3	4	10	10	4	6	9	8
<i>Aegithalos caudatus</i>	—	—	—	2	—	—	—	—	—
<i>Dryobates major</i>	2	2	1	1	1	—	1	—	1
<i>D. minor</i>	—	—	—	—	—	1	—	—	1
<i>Picoides tridactylus</i>	—	1	—	—	—	—	—	—	—
<i>Dryocopus martius</i>	1	—	—	(1)	—	(1)	—	(1)	—
<i>Tetrao urogallus</i>	—	—	1	—	—	—	—	—	—
<i>Lyrurus tetrix</i>	2	1	—	—	—	—	—	—	1
<i>Tetrastes bonasia</i>	—	1	—	—	1	—	—	—	—
17 lajia yhteensä	10	11	10	19	34	11	31	29	29

Ylläolevan suppean tammikuun materiaalin perusteella toteamme ensiksikin, että seudun talvilinnuston kokonaismäärä OMT—MT:n luonnonmetsissä oli 158 yksilöä/km². Luvut ovat yleensä samaa suuruusluokkaa kuin SOVERIN (1940, s. 96) saamat Lammin pitäjän vastaavilta tyypeiltä joulu—tammikuussa.

Yksityisistä lajeista metsätiainen on talvilinnuston ylivoimaisesti yksilörunsain laji — 31 % koko linnustosta tienvierimetsätkin mukaan lukien. Huomiota herättää töyhtötiaisen puuttuminen kokonaan (myös kesällä!). LEHTOSEN (1943, s. 39 ja 45) mukaanhan laji on Keski- ja Pohjois-Vienan kangasmetsissä yleisimpiä lajeja (pesimälinnustossa ensimmäisellä, marraskuun talvilinnustossa kolmannella tilalla). Kesinä 1942 ja —43 tapasin lajia Juksovassakin vain joitakin yksilöjä. Lajin puuttumiseen on ainakin osittain syynä puhtaiden havumetsien ja kuivempien kangasmetsien perin niukka esiintyminen seudulla, mahdollisesti myös periodisuus. O. PALMGREN (1943, s. 73) sanookin lajista Aunuksen kannaksen länsiosassa, jossa ainakin Syvärin supuolella ja lähellä Laatokan rantaa omien havaintojenikin mukaan talvella 1941—42 oli paljon enemmän puhtaita havumetsiä kuin Juksovassa: „Allmän inom hela barrskogsområdet“. KLOCKARS'in (1944, s. 110 ja 124) mukaan on laji peräti harvinaisen Keski-Syvärinkin metsissä.

Seuraavina järjestyksessä olivat talvilinnustossa urpiainen (17 %), jonka parvittainen esiintyminen ei anna ihan oikeata kuvaa sen todellisesta runsaudesta, keltasirkku (15.9 %), jota tavattiin ainoastaan teitten varsilla, punatulkku (9.3 %), joka niinikään harrasti paljon kauran- ja heinäntähteitä teillä sekä isotikka (4.9 %).

Huomautettakoon vielä, että pohjoista kuukkelia nähtiin koko talvena vain tuon yhden ainoan kerran ja että talvilintuna esiintyi seudulla vielä *Loxia curvirostra*.

Pesimälinnustosta täysin kulttuurivapaissa OMT—MT:n metsissä antaa taulukko 2 (1 km:n pituisten ja 50 m:n levyisten linjain arvioinneista saadun) kuvan:

Linja-arviot I—IV (13.—19. V. 44 klo 7.00—11.00). Tyyppi ja puulajisto sekä puiden runsaus ja ikä jokseenkin sama kuin talviarvioinneissa I—IV. Pääpuuna kuusi kaikissa muissa paitsi I:ssä, jossa sinä oli petäjä. Pesimäpensaiksi sopivaa katajaa peräti niukasti, mutta sensijaan hyvin runsaasti kääpäsiementen (eritoten *Polyporus fomentariuksen* ja *P. betulinan*) lahottamia puolimittaisiksi sortuneita nuorehkoja (D 10—20 cm) koivunrunkoja. Kaikki vähänkin vanhemmat haavat järjestään sydänlahovikaisia (etenkin *Polyporus igniariuksen* aiheuttamia) ja usein onttoja. 01 1944 8.

Linja-arviot V—VI (V: 4. V. klo 9.00—10.30, VI: 16. V. klo 8.00—9.30). Lehtipuusto kokoomukseltaan ja iältään varsin samanlainen kuin talviarviointeissa V—VI, mutta sitäpaitsi hyvin niukasti kuusta (D 1—15 cm) ja mäntyä (D 1—15 cm). Ei sanottavasti lahovikaisia puita.

Taulukko 2. Pesimälinnusto luonnonmetsissä (paria 1 km:n linjalla).
Brutvögel in Naturwäldern (Paare/1 km Untersuchungslinie).

	Havupuuvaltainen OMT—MT:n vanhempi sekametsä				Jokseenkin puh- das nuori OMT— MT:n lehtimetsä	
	I	II	III	IV	V	VI
Carduelis spinus	—	—	2	1	—	—
Pyrrhula pyrrhula	1	1	1	—	—	—
Fringilla coelebs	6	7	7	8	4	4
Emberiza rustica	1	—	—	1	—	—
Anthus trivialis	3	1	2	2	4	—
Parus major	—	1	—	—	—	—
P. atricapillus borealis	—	2	—	2	—	—
Aegithalos caudatus	—	—	—	—	2	—
Muscicapa striata	1	—	—	—	—	—
M. hypoleuca	3	3	3	2	—	2
M. parva	—	1	—	—	—	—
Phylloscopus collybita abietinus	2	2	2	1	2	3
Ph. trochilus acredula	—	—	2	—	6	5
Ph. sibilatrix	—	3	2	2	—	—
Turdus ericetorum	1	—	—	—	2	2
T. musicus	1	1	—	1	2	2
Phoenicurus phoenicurus	3	—	3	4	—	2
Erethacus rubecula	2	2	4	3	3	3
Prunella modularis	1	—	—	—	—	—
Troglodytes troglodytes	1	—	1	1	—	—
Dryobates major	—	1	—	1	—	—
D. leucotos	—	1	—	—	—	—
D. minor	—	—	1	—	—	—
Picoides tridactylus	—	—	—	1	—	—
Dryocopus martius	—	1	1	—	—	—
Cuculus canorus	(1)	—	—	—	—	—
Tetrao urogallus	—	—	—	—	1	1
Tetrastes bonasia	2	1	—	—	—	—
28 lajia yhteensä	29	28	31	30	26	24

Vaikkei taulukon materiaali olekaan suuri, riittää se kuitenkin — ottaen huomioon myös taulukon 3 vastaavanlaiset linja-arviot ja

linjojen sijainnin eri puolilla seutua — eräisiin yleispäätelmiin. Ensinnäkin linnuston kokonaismäärä on suurempi OMT—MT:n sekametsissä kuin lehtimetsissä, mikä tunnetusti on todettu monissa seikkaperäisissä regionaalisissa tutkimuksissa Suomen puolelta (esim. SOVERI, 1940, s. 93—99). Toiseksi linnuston pinta-alallinen kokonaismäärä lähentelee suuresti Etelä-Suomesta saatuja arvoja vastaavilla metsätyypeillä: 606 paria/km² OMT—MT:n sekametsässä ja 480 paria/km² lehtimetsässä (ottaen huomioon myös taulukon 3) vastaavien lukujen ollessa esim. Lammilla MT:ssä n. 615 ja n. 515 (SOVERI, 1940, s. 93).

Taulukko 2 osoittaa vielä seudulla esiintyvän eräitä lajeja, joita ainakaan edelliskesinä ei Juksovan viljelyskeskuksen lähiympäristön metsissä tavattu tai tavattiin siellä hyvin harvinaisina. Tällaisia olivat *Emberiza rustica*, *Muscicapa hypoleuca*, *M. parva*, *Phylloscopus sibilatrix*, *Prunella modularis* ja *Troglodytes troglodytes*.

Pohjansirkkua tapasin kaikkiaan viidessä paikassa, ja kaikki ne olivat pienenoisia metsänsisäisiä rämeläisiä tai korpipälväitä. Kirjosieppo rakenteli pesiään lahoihin koivun-, haavan- tai lepänrunkoihin n. 3—4 m:n korkeudelle kautta tyypin. Pikkusieppoa näin vain yhden ainoan kerran. Se liikkui tällöin melko levottomana kuusi- ja mäntyvaltaisessa vanhahkossa OMT:n sekametsässä pysytellen pääasiassa matalalla runsaassa alikasvostaimistossa ja ollen melkein yhtämittäisessä sirisevässä ääntelyssä, mutta päästäen välillä ilmoille hopeahuilun kirkkaita helähdyksiä. Vihreäkerttu esiintyi havupuurikkaimmilla kohdilla, ja rautiaista saattoi olla enemmänkin, mutta se piti itseään liian vähän esillä. Peukaloinen esiintyi melkein poikkeuksetta siellä, missä oli edellisenä tai edellisinä talvina kirves liikkunut, ja sellaisilla kohdilla tapasin sitä muutamassa upeassa *Aconitum*-tyypin lehdossakin.

Mainittakoon vielä koko Juksovan seudulle uusista lajeista harvinainen *Picus v. viridis*, jonka erään tykistöyksikön sotilaat olivat ampuneet 22. V. 44 ja jonka lajimääräyksestä omakohtaisesti varmistauduin. Kesällä 1943 kertoi entinen oppilaani, yliopp. O. LEPPALA nähneensä tämän linnun Juksovassa, mutta epävarmana jätin aikaisemmassa kirjoitelmassani tapauksesta huomauttamatta.

Taulukko 3 luo läpileikkauksen pesimälinnustosta kulttuurin leimaamissa tienvierimetsissä.

Taulukko 3. Tienvierimetsien pesimälinnusto (paria 1 km:n linjalla).
Brutvögel im Walde unweit von Strassen (Paare/1 km).

	Havupuuvaltainen OMT—MT:n vanhempi sekametsä					Lehtipuuvaltainen OMT—MT:n nuori metsä		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
<i>Pica pica</i>	—	—	1	—	—	4	—	—
<i>Garrulus glandarius</i> . .	—	—	1	—	—	—	—	1
<i>Carduelis spinus</i> . . .	—	4	—	—	—	(2)	—	1
<i>Pyrrhula pyrrhula</i> . . .	—	1	1	2	1	2	—	—
<i>Fringilla coelebs</i>	19	5	5	8	6	4	4	4
<i>Emberiza citrinella</i> . .	—	2	1	3	3	3	1	3
<i>E. rustica</i>	2	—	—	—	—	—	—	—
<i>Anthus trivialis</i>	1	1	2	—	—	3	1	—
<i>Motacilla alba</i>	—	1	1	1	1	2	1	—
<i>Certhia familiaris</i> . . .	—	—	—	1	—	—	—	—
<i>Parus major</i>	—	—	—	1	—	—	—	—
<i>P. atricapillus borealis</i>	8	—	—	2	—	—	2	2
<i>Aegithalos caudatus</i> . .	—	—	—	—	—	—	—	2
<i>Muscicapa striata</i>	—	1	—	1	2	—	1	—
<i>M. hypoleuca</i>	—	1	—	2	2	—	—	—
<i>Phylloscopus collybita</i> <i>abietinus</i>	2	1	—	—	—	(1)	—	—
<i>Ph. trochilus</i>	—	3	5	6	3	5	5	4
<i>Ph. sibilatrix</i>	—	1	1	1	1	—	—	—
<i>Hippolais icterina</i>	—	—	1	—	—	—	—	—
<i>Sylvia atricapilla</i>	—	1	—	—	—	—	—	—
<i>Turdus pilaris</i>	—	—	3	—	—	—	—	—
<i>T. viscivorus</i>	—	—	—	1?	—	—	—	—
<i>T. ericetorum philomelos</i>	1	1	—	1	1	—	—	—
<i>T. musicus</i>	—	1	2	3	2	—	—	1
<i>Saxicola rubetra</i>	—	—	—	—	—	—	2	1
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	2	2	1	3	3	1	1	1
<i>Erithacus rubecula</i> . . .	4	—	—	—	—	—	1	1
<i>Prunella modularis</i> . . .	—	1	—	—	1	—	—	—
<i>Troglodytes troglodytes</i>	1	—	1	—	1	—	1	—
<i>Dryobates major</i>	—	1	1	—	1	—	—	—
<i>D. leucotos</i>	—	—	—	—	1	—	—	—
<i>D. minor</i>	—	—	2	—	1	—	—	—
<i>Picoides tridactylus</i> . . .	—	—	—	—	—	—	1	—
<i>Dryocopus martius</i>	—	1	—	—	—	—	—	(1)
<i>Lynx torquilla</i>	—	—	—	—	1	—	—	—
<i>Cuculus canorus</i>	—	—	—	—	—	—	1	—
<i>Capella gallinago</i>	—	—	(1)	—	—	—	—	—
37 lajia yhteensä	40	29	30	36	31	27	22	22

Linja-arviot I—V (12.—21. V. 44 klo 5.50—11.00) suoritettiin hyvin samanlaisissa metsissä kuin taulukko 2:n linja-arviot I—V. Huomautettakoon vain, että linja-arvio I:ssä järeähkö mänty oli pääpuuna (peippoja oli keräytynyt tielle otaksuttavasti myöskin arvioitavan linjan ulkopuolelta).

Linja-arviot VI—VIII tehtiin taaskin taulukko 2:n linja-arvioiden V—VI luontoisissa metsissä.

Kokonaismäärältään ei tienvierimetsien pesimälinnusto jää jälkeen luonnonmetsien vastavasta, vaan pysyttelee yleensä samassa suuruusluokassa. Kulttuurin houkuttelemina ovat lisää tulleet vain harakka, keltasirkku, västäräkki ja käenpiika, ja harmaasiepon ja pajulinnun määrä on lisääntynyt. Muut taulukon lisälajit ovat luonnonmetsien lajeja nekin, paitsi pensastasku (luultavasti läheiseltä hakkuualalta) ja taivaanvuohi (lennossa). Sensijaan näyttää tilttaltin ja punarintasatakielen määrä vähentyneen.

Lopuksi luettelen seudun yleisimmät pesimälinnut (% tavatusta kokonaislinnustosta):

	Kaikissa metsissä	Luonnon metsissä
<i>Fringilla coelebs</i>	22.9	21.4
<i>Phylloscopus trochilus</i>	11.1	7.7
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	6.5	7.1
<i>Erithacus rubecula</i>	5.8	10.1
<i>Anthus trivialis</i>	5.0	7.1
<i>Parus atricapillus borealis</i>	4.5	2.4
<i>Muscicapa hypoleuca</i>	4.5	7.7
<i>Emberiza citrinella</i>	4.0	—
<i>Phylloscopus collybita abietinus</i>	4.0	7.1
<i>Turdus musicus</i>	4.0	4.2
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	2.8	4.2
<i>Carduelis spinus</i>	2.5	1.8

Huomion ansaitsee pesimälinnuston suhteen:

1. Peipposen dominointi kaikissa metsissä.
2. Punarintasatakielen, kirjosisiepon (luonnonmetsissä 3:nella tai 4:nnellä tilalla) ja tilttaltin runsaus ja tasainen levinneisyys etenkin aukottomissa vanhoissa luonnonmetsissä.
3. Metsäkirvisen runsas esiintyminen etenkin metsänaukioilla ja nuormetsissä.
4. Leppälinnun ja vihreäkertun, varsinkin viimeksimainitun suurempi dominanssi kuin Etelä-Suomen metsissä. Samaa dominanssiluokkaa näyttää vihreäkerttu olevan myöskin KLOKARSIN (1944, s. 113) Korpjärven koelalla.

Kirjallisuutta: KLOCKARS, B., 1944, Fågelfaunan vid mellersta Syväri (Svir). *Ornis Fenn.* 21: 104—134. — LEHTONEN, L., Piirteitä Pohjois- ja Keski-Vienan linnustosta. *Ibid.* 20: 33—58. — PALMGREN, O., Några iakttagelser över fågelfaunan på Aunusnäset. *Ibid.* 20: 71—79. — PERTTULA, U., 1944, Syvärin Juksovan seudun linnustosta. *Ibid.* 21: 1—15. — SOVERI, J., 1940, Die Vogelfauna von Lammi. *Acta Zool. Fenn.* 27. S. 1—176.

Zusammenfassung: Ergänzende Beobachtungen über die Vogelfauna der Gegend von Juksova (Ostkarelien).

S. 122 werden die Ankunftstage (Erstbeobachtung) der Zugvögel im Frühjahr 1944 verzeichnet. Der Frühling war verhältnismässig spät.

Tabelle 1 fasst die Ergebnisse von quantitativen Linientaxierungen im Januar zusammen: I—IV in altem, gutwüchsigem Mischwald, V—VI in jungem Mischwald, VII—IX in derbem Hochwald einer Strasse entlang. Länge der Untersuchungslinie jeweils 2 km, Breite des Beobachtungstreifens 50 m. Durchschnittlich wurden ca. 160 Indiv./km² beobachtet.

Tabelle 2 bringt die Ergebnisse von Linientaxierungen im Mai 1944: I—IV in altem gutwüchsigem Mischwald, V—VI in jungem Laubwald. Taxierungstreifen jeweils 1000 × 50 m. Durchschnittlich wurden ca. 600 bzw. 480 Paare/km² beobachtet, wobei aber zu bemerken ist, dass die spätesten Zugvögel (z. B. *Sylvia borin*) vielleicht noch nicht angelangt waren.

Tabelle 3 fasst entsprechende Untersuchungen in Wäldern, die an Strassen grenzen, zusammen: I—V in nadelholzdominierten alten Mischwäldern, VI—VIII in laubholzdominierten Jungwäldern. Untersuchungstreifen 1000 × 50 m. Die Vogeldichte und auch die qualitative Zusammensetzung des Vogelbestandes sehr wenig von denjenigen der kulturferneren Wälder verschieden.

S. 128 werden die häufigsten Arten nach ihren relativen Häufigkeiten (% vom Gesamtbestand) verzeichnet (Waldgelände aller Art bzw. Kulturfernere Wälder).

Tiedonantoja. — Meddelanden.

***Acrocephalus a. arundinaceus* (L.) kesällä 1944 Helsingissä.** Rastaskerttu alkaa Helsingin seuduilla olla jokakesäinen asukas. 7. VI. 1944 lauloi ♂ innokkaasti Helsingin Pikku-Huopalahden SE-kulman ruo'ikossa (klo 0,15—0,30 olin kuulumassa). 8.—9. VI. välisenä yönä oli lintu samoin äänessä (jo klo 21,15 illalla ja ainakin vielä klo 3,30 aamulla). 10. VI. sivuuttaessani paikan klo 23 aikaan ei lintu laulanut — kauempana ollessani olin kuulevinani linnun ääntelyä. 16. VI. sivuutin paikan yhdessä prof. P. Palmgrenin kanssa ennen puoltayötä. Lintu ei ollut entisessä paikassaan. Prof. Palmgren kuuli kotimatallaan linnun laulavan P.-H:n suussa maantiesillan Spuolella. 17. VI. kävin illalla myöhään paikalla, mutta en tavannut lintua. Myöhemmin en käynyt sitä etsimässä.

Olavi Leivo.